

చిత్రం పశ్యంతు, చింతయంతు, వదంతు.

(బొమ్మను చూడండి, ఆలోచించండి, చెప్పండి.)

1. చిత్రే బాలికా కిం కరోతి?
2. బాలకః కిమ్ ఆనయతి? కిమర్థమ్?
3. స్వయదినచర్యం వదంతు.
4. భవంతః ప్రార్థనాసమయే కిం కుర్చుంతి?

పారస్య చిత్రాణి పశ్యంతు. తాని ఉద్దిశ్య మాతృభాషయా వదంతు.
(పాతం యొక్క చిత్రాలను చూడండి. వాటి గురించి మాతృభాషలో చెప్పండి.)

ప్రభాతసమయే

1. కరాగ్రే వసతే లక్ష్మీః కరమధ్య సరస్వతీ ।
కరమూలే తు గారీ స్వాత్ ప్రభాతే కరదర్శనమ్ ॥

స్వానసమయే

2. గంగే చ యమునే కృష్ణే గోదావరి సరస్వతి ।
నర్మదే సింధు కావేరి జలేష్టస్విన్ సన్మిధిం కురు ॥

సూర్యదర్శనసమయే

3. నమః పూర్వాయ గిరయే పశ్చిమాయాద్రయే నమః ।
జ్యోతిర్గణానాం పతయే దినాధిపతయే నమః ॥

గురుధ్యానసమయే

4. గురవే సర్వలోకానాం భిషజే భవరోగిణామ్ ।
నిధయే సర్వవిద్యానాం దక్షిణామూర్తయే నమః ॥

సంధ్యాదీపదర్శనసమయే

5. దీపజ్యోతిః పరం బ్రహ్మ దీపః సర్వతమోపహః ।
దీపేన సాధ్యతే సర్వం సంధ్యాదీప! నమోస్తతే ॥

ఏతాని కుర్వంతు

అ. శృంగంతు, విచింత్య వదంతు.

(వినండి, ఆలోచించి చెప్పండి.)

1. చిత్రే బాలాః కిం కిం కుర్వంతి?
2. బాలాః కాన్ కాన్ నమస్కర్వంతి?
3. భవాన్ ప్రతిదినం కాన్ నమస్కరోతి? కిమర్థమ్?

ఆ. పరంతు, అవగచ్ఛంతు, వ్యక్తికుర్వంతు.

(చదవండి, అర్థం చేసుకోండి, వ్యక్తికరించండి.)

1. శ్లోకానాం భావాన్ పరంతు.
(శ్లోకాల భావాలను చదవండి.)

అరచేతి ముందుభాగంలో లక్ష్మీ, అరచేతి మధ్యభాగంలో సరస్వతి, అరచేతి చివరలో పార్వతి నివసిస్తూ ఉంటారు. కాబట్టి ఉదయాన నిద్రలేచి అరచేతిని చూడాలి.

ఓ గంగా, యమునా, కృష్ణ, గోదావరీ, సరస్వతి, నర్సదా, సింధు, కావేరీ నదులారా! ఈ స్నానజలంలో ప్రవేశించండి.

ఉదయంచే వేళ తూర్పుకొండలాంటివాడు, అస్తుమించే వేళ పడమటికొండలాంటివాడు, గ్రహసంక్షతాలకు అధిపతి, దినమునకు అధిపతి అయిన సూర్యునకు నా నమస్కారము.

సర్వలోకాలకు గురువైనవాడు, అన్ని రోగాలకు ఔషధం లాంటి వాడు, అన్ని విద్యలకు నిధి లాంటి వాడు అయిన దక్షిణామూర్తికి నమస్కారము.

ఓ సంధ్యాదీపమా! నీవు పరబ్రహ్మస్వరూపానివి, అన్ని అంధకారాలను తొలగించుదానివి, అన్ని కార్యాలను సిద్ధింపచేయగలవు. అలాంటి నీకు నా నమస్కులు.

- 2. శ్లోకాన్ స్వప్తతయా పరంతు.
(శ్లోకాలను స్వప్తంగా చదవండి.)**

- 3. అధః దత్తాని పదాని పరంతు. పదకోశం ధృష్ట్యా తేషామ్ అర్థాన్ అవగచ్ఛంతు.
(క్రింద ఇచ్చిన పదాలను చదవండి. పదపట్టిక చూసి వాటి అర్థాలను తెలుసుకోండి.)**

ప్రభాతే	సన్మిధిం	నిధయే	జలే	గరయే
దినాధిపతయే	భిషజే	భవరోగిణామ్	జ్యోతిః	సర్వం

**ఉపరితనపదాని పారే అన్వయ తేషామ్ అధః రేఖాంకనం కుర్వంతు.
(పై పదాలను పారంలో వెదకి వాటి కింద గీత గీయండి.)**

- 4. శ్లోకాంశాన్ మేలయంతు.
(శ్లోకభాగాలను కలపండి.)**

1. కర్మాగ్రే వసతే లక్ష్మీః
 2. నర్మదే సింధు కావేరి
 3. నిధయే సర్వవిద్యానాం
- అ) జలేస్తిన్ సన్మిధిం కురు.
 - ఆ) దక్షిణామూర్తయే నమః.
 - ఇ) కరమధ్యే సరస్వతీ

ఇ. లేఖనం, స్వయంరచనా

(రాయడం, స్వంత రచన)

1. పరంతు - లిఖింతు.

(పదవండి - రాయండి.)

1. పారం పరిత్యా నదీనాం నామాని లిఖింతు.
2. కరే కాః కాః దేవతాః వసంతి?
3. జనాః దీపం కిమర్థం నమస్కృత్వంతి?

2. చింతయంతు - లిఖింతు.

(అలోచించండి - రాయండి.)

1. కిం కిం కార్యం సదాచారః భవతి?
2. ప్రాతః ఉత్థాయ భవాన్ / భవతీ కిం కరోతి?
3. విరామదినేషు కాని ఉత్తమకార్యాణి కరోతి?

ఈ. పదజాలాభివృద్ధిః, భాషాక్రీడాః

(పదజాలాభివృద్ధి, భాషాక్రీడలు.)

1. ద్వీతీయ శ్లోకస్య ఆధారేణ పదాని అభిజానంతు.

(రెండవ శ్లోకం ఆధారంగా పదములను గుర్తించండి.)

య	న	గం	గా	వే	న	బ్ర	పు
సిం	గా	గా	ర	పై	బా	నా	ద్
గో	క	వి	కా	కు	ము	ల	వ
సి	దా	క	వే	య	న	ర్ష	దా
గో	దా	వ	రీ	మూ	ల	న	కు
య	న	ర	స్వ	తీ	బ	స	కృ
డ	క	ము	న	చ	సిం	వ	పై
గ	ని	స	ప	చ	ధు	క్ష	ణ

ఉ. వ్యాకరణంశాః

(వ్యాకరణంశాలు)

1. అత్ర రేఖాంకితాని పదాని స్త్రీలింగే సంబోధకాని. రేఖాంకితసమానాని పదాని పారే సంతి. తాని అన్వయ్య లిఖింతు.

(ఇక్కడ కింద గేత గీయబడ్డ పదాలు స్త్రీలింగంలో సంబోధకాలు. ఇలాంటి పదాలు పారంలో వెతికి రాయండి.)

లతా - హే రాధీ! సుప్రభాతమ్. గారీ - హే కిరణ్యా! శుభసాయమ్

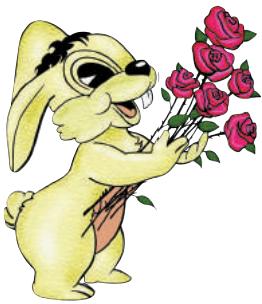
రాధా - హే లతే! సుప్రభాతమ్. కిరణ్యా - హే గారి! శుభసాయమ్.

.....

.....

2. ఉదాహరణను సారం రిక్తస్థానాని పూరయంతు.
(ఉదాహరణలకు అనుగుణంగా ఖాళీలను పూరించండి.)

నామవాచకం	సంబోధకం
గంగా	హే గంగే!
శీరీషా
విద్యా
మనీషా
సరస్వతీ	హే సరస్వతి!
కావేరీ
చిన్నయా
వాణి
అంబా	హే అంబ!

3. అత్త రేఖాంకితాని పదాని పుంలింగే సంబోధకాని.
(ఇక్కడ ఇవ్వబడ్డ కింద గీత గీసిన పదాలు పుంలింగంలో సంబోధకాలు.)

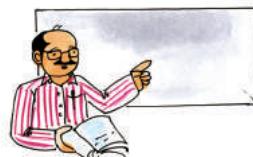
ఉదా - కృష్ణః - హే రామ! సుప్రభాతమ్
రామః - హే కృష్ణ! సుప్రభాతమ్

4. ఉదాహరణం దృష్ట్యా అథః దత్తాని రిక్తస్థానాని పూరయంతు.
(ఉదాహరణను చూసి కింది ఖాళీలను పూరించండి.)

నామవాచకం	సంబోధకం
రమేశః	హే రమేశ!
గజేశః
శివప్రసాదః

5. అధ్యాత్మిక పఠనాల కు ఉపయోగించే పదాని. తాని పరంతు, అవగచ్ఛంతు.
(కింద మాట్లాడటానికి ఉపయోగించే పదాలు ఇవ్వబడ్డాయి. వాటిని వదపండి. అర్థం చేసుకోండి.)

భవాన్ అధ్యాపకః.

భవంతః అధ్యాపకాః.

భవాన్ వైద్యః.

భవంతః వైద్యః.

భవతీ మహిలా.

భవత్యః మహిలాః.

భవతీ వైద్యః.

భవత్యః వైద్యః.

భవతీ గృహిణి.

భవత్యః గృహిణిః.

(నీవు, మీరు అనే అర్థాన్నిచేస్తుం, యూయం అనే శబ్దాల కంటే భవాన్, భవంతః(పుం) భవతీ, భవత్యః(ప్రీతి) అనే శబ్దాలు ప్రయోగానికి సులువుగా ఉంటాయి.)

6. ఉదాహరణనుసారం రిక్టస్థానాని పూరయంతు.

(ఉదాహరణలకు అనుగుణంగా ఖాళీలను పూరించండి.)

ఉదా - భవాన్ వృద్ధః.

భవంతః వృద్ధఃః.

..... ఆరక్కకః.

..... ఆరక్కకాః.

..... అర్ఘకః.

..... అర్ఘకాః.

ఉదా - భవతీ అధ్యాపికా.

భవత్యః అధ్యాపికాః.

..... వృద్ధః.

..... వృద్ధఃః.

..... దేవీ.

..... దేవ్యః.

ఊ. సర్జనాత్మకవ్యక్తికరణమ్.

(సృజనాత్మకవ్యక్తికరణం)

1. ఉత్తమబాలకః / ఉత్తమబాలికా భవితుం భవాన్ / భవతీ కిం కిం కరిష్యతి?

(మంచి బాలుడు / మంచి బాలిక అవడానికి మీరు ఏమేమి చేస్తారు?)

ఎ. పరియోజనాకార్యమ్.

(ప్రాజెక్టు పని)

1. ఉత్తమభ్యాససూచకాని చిత్రాణి సంకలయంతు. భీతిపత్రే లేపయంతు .

(మంచి అలవాట్లను చూపించే చిత్రాలను సేకరించి గోడప్రతికలో అతికించండి)

ఎ. ప్రశంసా

- అధ్యాపికా - హో ఉమే! రేవతి! మాధవి! కిమర్గం విలంబేన ఆగతవత్యః?
- రేవతి - మార్గే మాధవి భూమో పతితవతి. ప్రణః అభవత్. అతః తయా సహా శన్మేః శన్మేః ఆగతవత్యః.
- అధ్యాపికా - ఉత్తమసాహయ్యం కృతవత్యః. మాధవి! తిష్ఠతు. ఆఫూతస్య ప్రథమచికిత్సాం కరోమి.

(ఏవం భవతి చేత్ భవంతః కిం కుర్వంతి?)

స్వయమూల్యాంకనమ్

1. అహం ఏతాన్ శోకాన్ పరితుం శక్నేమి.
2. శోకానాం భావమ్ అవగతవాన్/అవగతవతి.
3. దశనదీనాం నాముని లేఖితుం శక్నేమి.

ఆమ్ న కించిత్

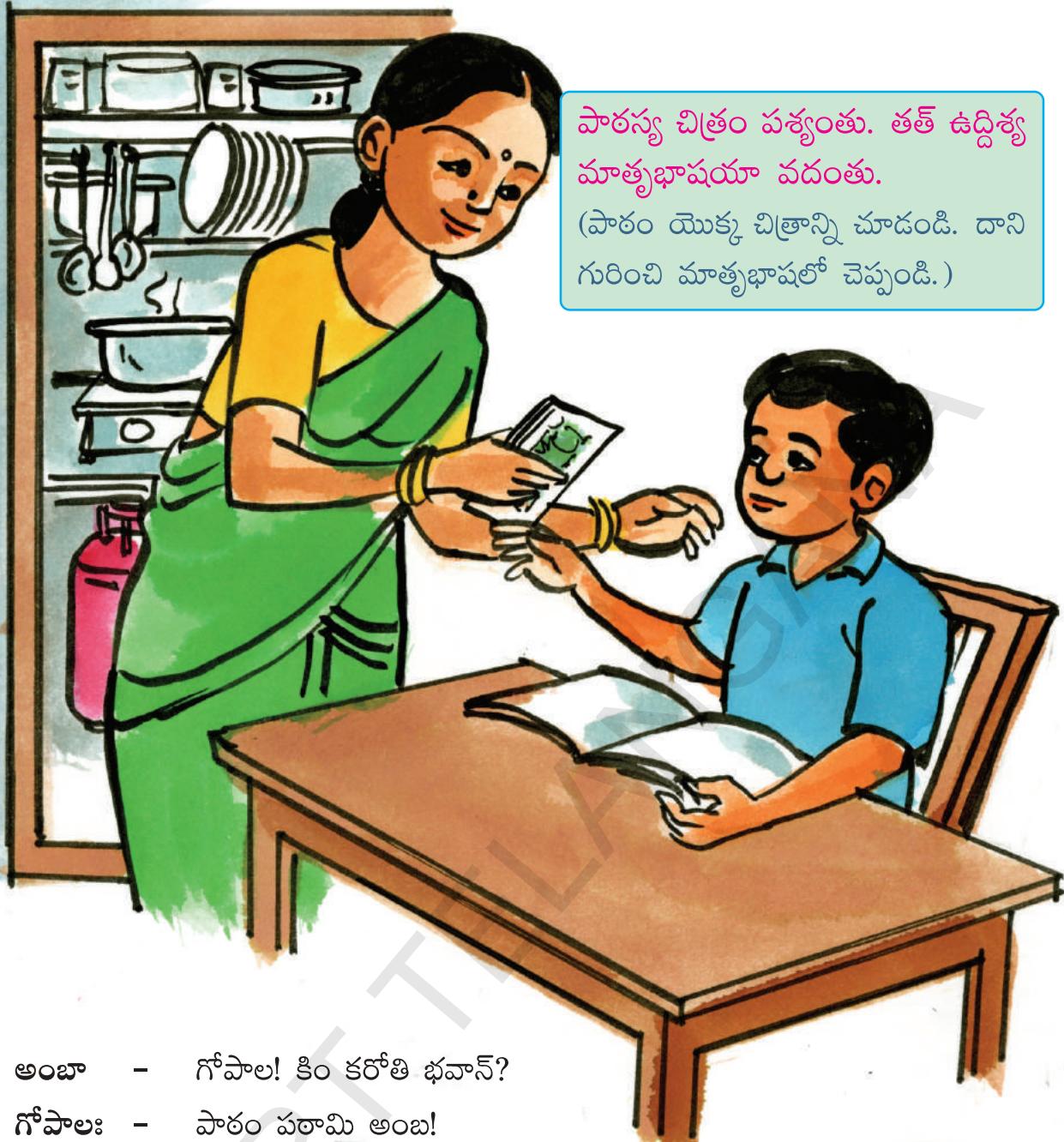
ద్వాతీయభాగః

తృతీయపారః
3. బుజువర్ననమ్

చిత్రం పశ్యంతు, చింతయంతు, వదంతు.
(బామ్మను చూడండి, ఆలోచించండి, చెప్పండి.)

1. చిత్రే కిమ్ అస్తి?
2. బాలకః కిం కరోతి?
3. బాలకం కిమర్థమ్ ఆహ్వాయతి?
4. అనేన చిత్రేణ కిం జానాతి?

పారస్య చిత్రం పశ్యంతు. తత్ ఉద్దిశ్య
మాతృభాషయా వదంతు.

(పారం యొక్క చిత్రాన్ని చూడండి. దాని
గురించి మాతృభాషలో చెప్పండి.)

- అంబా - గోపాల! కిం కరోతి భవాన్?
- గోపాలః - పారం పరామి అంబ!
- అంబా - వత్స! ఆపణం గచ్ఛతు. లవణం, శర్వరాం చ ఆనయతు.
- గోపాలః - అహం గృహపారం లిఖితావ్యా గచ్ఛమి అంబ!
- అంబా - లవణమ్ ఇదానీమ్ అత్యావశ్యకమ్. శీష్టుమ్ ఆనయతు.
- గోపాలః - తదైవ అంబ! స్వాతం ధనం చ దదాతు. శీష్టుమ్ ఆగచ్ఛమి.
(గోపాలః ఆపణం గచ్ఛతి. దశనిమేపేషు లవణం, శర్వరామ్, అవశిష్టం
ధనం చ ఆనయతి. అంబాయః కృతే యచ్ఛతి. అంబా రూప్యకాణి గణయతి.)
- అంబా - గోపాల! పునః ఆపణం గచ్ఛతు!
- గోపాలః - కిమర్థమ్ అంబ!

- అంబా** - ఆపణికః రూప్యకద్వయమ్ అధికం దత్తవాన్. “పరథనం సర్వసమానమ్” ఇతి జ్యేష్ఠాః వదంతి. శీఘ్రం గచ్ఛతు. “భవాన్ అధికం ధనం దత్తవాన్” ఇతి ఉక్కొ ఆపణికాయ ధనం ప్రత్యర్పయతు.
(గోపాలః దత్యా అగచ్ఛతి.)
- గోపాలః** - అంబ! సః ఆపణికః బహుసంతోషం ప్రకటితవాన్. ‘ఉత్తమబాలకః’ ఇతి ప్రశంసితవాన్. భవతః అంబా ఉత్తమసంస్మరాన్ బోధయతి ఇతి భవతీమ్ అపి ప్రశంసితవాన్. “ఇతః పరం కదాపి పరథనం న స్వీకరోమి” ఇతి అహం నిశ్చయం కరోమి.
- అంబా** - ఉత్తమః నిర్ణయః. భవాన్ శాలాం గంతుం సిద్ధః భవతు!

ఏతాని కుర్వంతు

అ. శృంగారంతు, విచింత్య వదంతు.

(వినండి, ఆలోచించి చెప్పండి.)

1. అంబా గోపాలమ్ ఆపణం కిమర్థం ప్రేషయతి?
2. ఆపణికః గోపాలం కిమర్థం ప్రశంసతి?
3. భవంతః కిమపి ఉత్తమకార్యం కృతవంతః చేత్ వదంతు?

అ. పరంతు, అవగచ్ఛంతు, వ్యక్తికుర్వంతు.

(చదవండి, అర్థం చేసుకోండి, వ్యక్తికరించండి.)

1. భవత్సు ఏకా బాలికా అంబా ఇవ, ఏకః గోపాలః ఇవ తయోః వాక్యాని స్ఫుష్టతయా పరంతు.
(మీలో ఒక అమ్మాయి అమ్మగా, ఒక అబ్బాయి గోపాలునిగా వారి వాక్యాలను స్ఫుష్టంగా చదవండి.)
2. పాతాంతే గోపాలేన అంబాం ప్రతి ఉక్కాని వాక్యాని పరంతు. తేషాం భావం స్వీయవాక్యైః వదంతు.
(పాతంలోని చివర గోపాలుడు తన తల్లితో అన్న మాటలను చదవండి. వాటి భావాన్ని మీ సొంత మాటల్లో చెప్పండి.)
3. అధః దత్తాని పదాని పరంతు. పదకోశం దృష్ట్వా తేషామ్ అర్థాన్ అవగచ్ఛంతు.
(కింద ఇచ్చిన పదాలను చదవండి. పదపట్టిక చూసి వాటి అర్థాలను తెలుసుకోండి.)

గచ్ఛతు జ్యేష్ఠాః శీప్రుం స్వాతం

అధికం ప్రత్యర్పయతు అనయతు ఆపణికః

ఉపరితనపదాని పారే అన్విష్య తేషామ్ అధః రేఖాంకనం కుర్వంతు.

(పై పదాలను పాతంలో వెదకి వాటి కింద గీత గీయండి.)

ఇ. లేఖనం, స్వీయరచన

(రాయడం, స్వంతరచన)

1. పరంతు - లిఖింతు.

(చదవండి - రాయండి.)

ఆ. అధః వాక్యాని దత్తాని సంతి. తాని కః/కా వదతి ఇతి హేటికాయాం లిఖింతు.

(కింద వాక్యాలు ఇవ్వబడ్డాయి. వాటిని ఎవరు చెప్పారో పెట్టేలో రాయండి.)

అంబా

1. కిం కరోతి భవాన్?
2. గృహపాతం లిఖామి.
3. శీష్టుమ్ అనయతు.
4. రూప్యకద్వయమ్ అధికం దత్తవాన్.
5. బహుసంతోషం ప్రకటితవాన్.
6. అహం నిశ్చయం కరోమి.

గోపాలః

ఆ. ప్రశ్నానాం సమాధానాని లిఖింతు.

(ప్రశ్నలకు సమాధానాలను రాయండి.)

1. గోపాలః ప్రథమవారమ్ ఆపణం కిమర్థం గతవాన్?
2. గోపాలః ద్వీతీయవారమ్ ఆపణం కిమర్థం గతవాన్?
3. ఆపణికః గోపాలం కిమితి ప్రశంసితవాన్?

2. చింతయంతు - లిఖింతు.

(ఆలోచించండి - రాయండి.)

ఆ. భవంతః విద్యాలయం గచ్ఛంతి. మార్గే దశరూప్యకప్త్రం అస్తి. తదా కిం కుర్చుంతి? మాతృభాషయా లిఖింతు.

(మీరు బడికి వెళ్లే మార్గంలో పదిరూపాయల నోటు ఉంది. అప్పుడు మీరు ఏం చేస్తారో మీ మాతృభాషలో రాయండి.)

ఆ. పాతం పతిత్యా భవంతః కిం జ్ఞాతవంతః?

(పాతం చదివి మీరు ఏం తెలుసుకున్నారు?)

ఈ. పదజాలాభివృద్ధిః, భాషాక్రీడాః

(పదజాలాభివృద్ధి, భాషాక్రీడలు.)

బు	జు	వ	ర్త	న	మ్
1	2	3	4	5	6

1. సూచితసంఖ్యామ్ అక్షరేః సంయోజ్య పరంతు, లిఖంతు.

(సూచించిన సంఖ్యలు గల అక్షరాలను కలిపి చదవండి. రాయండి.)

ఉదా - 3,4,5,6,

వర్తనమ్

3,5,6
1,2
5,4,5,6
5,3,6

2. పట్టికాయం కానిచన పదాని వ్యస్తరూపేణ సంతి. తాని అన్వయ లిఖంతు.

(ఈ పట్టికలో పారంలో వచ్చిన కొన్ని పదాలు తికమకగా ఇవ్వబడ్డాయి. వాటిని గుర్తించి రాయండి.)

ఉదా -

1. ఆపణం

అం	ఆ	ణం
ఓ	ల	వ
ప	కః	బా

2. 4.
3. 5.

ఉ. వ్యాకరణంశాః

(వ్యాకరణంశాలు)

1. చిత్రాణి పశ్యంతు. వాక్యాని ఉచ్ఛేః పరంతు. ఏకవచన-బహువచనభేదం జానంతు.

(బొమ్మలను చూడండి. వాక్యాలను గట్టిగా చదవండి. వచనభేదాన్ని గుర్తించండి)

1. బాలకః కిం కరోతి?

బాలకః పరతి.

2. బాలకాః కిం కుర్వంతి?

బాలకాః పరంతి.

3. బాలికా కిం కరోతి?

బాలికా లిఖతి.

4. బాలికాః కిం కుర్వంతి?

బాలికాః లిఖంతి.

5. బాలకః కిం కరోతి?

బాలకః పిబతి.

6. బాలకాః కిం కుర్వంతి?

బాలకాః పిబంతి.

2. ఉదాహరణను సారం రిక్టస్థానాని పూరయంతు.

(ఉదాహరణను అనుసరించి భాషీలను పూరించండి.)

ఏకవచనమ్

బహువచనమ్

ఉదా - పరతి

పరతి

లిఖతి

.....

ఖాదతి

వదంతి

పిబతి

.....

.....

.....

గచ్ఛంతి

.....

.....

ఆగచ్ఛంతి

3. అధః దత్తానాం వాక్యానామ్ ఆధారేణ ప్రశ్నాన్ పృచ్ఛంతు.

(కింద ఇవ్వబడ్డ వాక్యాల ఆధారంతో ప్రశ్నలను అడగండి.)

వాక్యం

ప్రశ్నః

ఉదా - బాలకః పశ్యతి.

కః పశ్యతి?

1. బాలకః వదతి.

..... వదతి?

2. ఛాత్రః లిఖతి.

..... లిఖతి?

- ఉద్దా - బాలకాః పశ్యంతి.
 1. బాలకాః వదంతి. వదంతి?
 2. చాత్రాః లిఖింతి. లిఖింతి?
- ఉద్దా - బాలికా పరతి.
 1. బాలికా పిబతి. పిబతి?
 2. మహిలా కరోతి. కరోతి?
- ఉద్దా - బాలికాః పరంతి.
 1. బాలికాః పిబంతి. పిబంతి?
 2. మహిలాః కుర్వంతి. కుర్వంతి?

బాలాః! ఉపరి దత్తాని క్రియాపదాని కాని ఇతి జానంతి వా! తాని లట్ లకారే ప్రథమపురుషస్య ఏకవచన - బహువచనరూపాణి.

(బాలుా! పైన ఇవ్వబడిన క్రియాపదాలు ఏవో తెలుసా! అవి లట్ లకారం ప్రథమపురుషయొక్క ఏకవచన - బహువచనరూపాలు.)

4. ఏకవచన - బహువచనభేదం జానంతు, ఉచ్ఛేః పరంతు.

(వచనభేదాన్ని గమనించండి, గట్టిగా చదవండి.)

అహం పతామి.

వయం పతామః.

అహం లిఖామి.

వయం లిఖామః.

5. అభ్యాసం కుర్చుంతు.

(అభ్యాసం చేయండి.)

<u>ఏకవచనమ్</u>	-	<u>బహువచనమ్</u>
పతామి	-	పలామః
.....	-	లిఖామః
.....	-	వదామః
ధావామి	-
.....	-	పిబామః
.....	-	చలామః

బాలా! ఉపరి దత్తాని క్రియాపదాని కాని ఇతి జానంతి వా? ఏతాని లట్ లకారే ఉత్తమపురుష్య ఏకవచన - బహువచనరూపాణి.

(బాలలూ! పైన ఇవ్వబడ్డ క్రియాపదాలు ఏవో తెలుసా? ఇవి లట్ లకారంతోని ఉత్తమపురుష యొక్క ఏకవచన - బహువచనరూపాలు.)

6. అధః దత్తానాం వాక్యానామ్ అధారేణ ప్రశ్నాన్ పృచ్ఛంతు.

(కింద ఇవ్వబడ్డ వాక్యాల అధారంతో ప్రశ్నలను అడగండి.)

<u>వాక్యం</u>	<u>ప్రశ్నః</u>
ఉదా - అహం పతామి.	కః పరతి?
అహం లిఖామి.
అహం వదామి.
అహం పిబామి.
ఉదా - వయం పతామః.	కే పరంతి?
వయం లిఖామః.
వయం వదామః.
వయం పిబామః.

7. చిత్రాణి దృష్ట్యా శీప్రుమ్, అధికం ఇతి అవ్యయానామ్ అర్థం జానంతు, పరంతు.
(శీప్రుమ్, అధికం అనే అవ్యయపదముల అర్థాలను చిత్రాల ద్వారా తెలుసుకోండి,
చదవండి.)

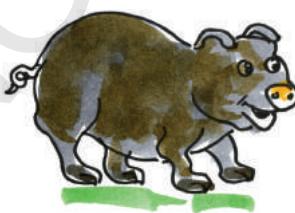
శశః శీప్రుం గచ్ఛతి.

కూర్చుః మందం గచ్ఛతి.

అశ్వః ధావతి.

వరాహః ధావతి.

అధికం జలమ్.

అల్పం జలమ్.

8. ఉదాహరణానుసారం రిక్సానాని పూరయంతు.
(ఉదాహరణలను అనుసరించి భూళీలను పూరించండి.)

అధికం ధనం.

అల్పం ధనం.

..... అన్నమ్.

..... అన్నమ్.

..... క్లీరమ్.

..... క్లీరమ్.

ఉ. సర్జనాత్మకవ్యక్తికరణమ్.

(సృజనాత్మకవ్యక్తికరణం)

1. పాత్యంశం కథారూపేణ వదంతు.

(పాత్యంశాన్ని కథగా చెప్పండి.)

ఎ. పరియోజనాకార్యమ్.

(ప్రాజెక్టు పని)

1. అత్యన్తః బుజువర్తనేన ప్రసిద్ధానాం గాంధీసద్గుణానాం చిత్రాణి సంకలయంతు.

భిత్తిపత్రేషు లేపయంతు.

(తమ నిష్పపుటమైన నడవడికతో ప్రసిద్ధులైన గాంధీజీ లాంటి వారి బొమ్మలను నేకరించి గోడపత్రికలో అతికించండి.)

ఏ. ప్రశంసా

లతా

ప్రధానాధ్యాపకః

- మహాదయ! అద్య క్రీడాంగణే ఏకం సువర్ణాంగులీయకం లభించిన స్వీకరోతు. కృపయా ఫోఫణం కృత్యా తస్య స్వామినః కృతే దదతు.
- ఉత్తమం కార్యం కృతవతీ.
(బాలాః! ఏవమేవ మార్గే కిమపి పశ్యంతి చేత్ భవంతః కిం కుర్వంతి?)

స్వీయమూల్యాంకనమ్

ఆమ్ న కించిత్

1. పారం సమ్యక్ అవగతవాన్/అవగతవతీ.
2. లఘుపదాని లేఖితుం శక్నేమి.
3. పారం పరితుం శక్నేమి.
4. పారస్య నీతిం వక్తుం శక్నేమి.

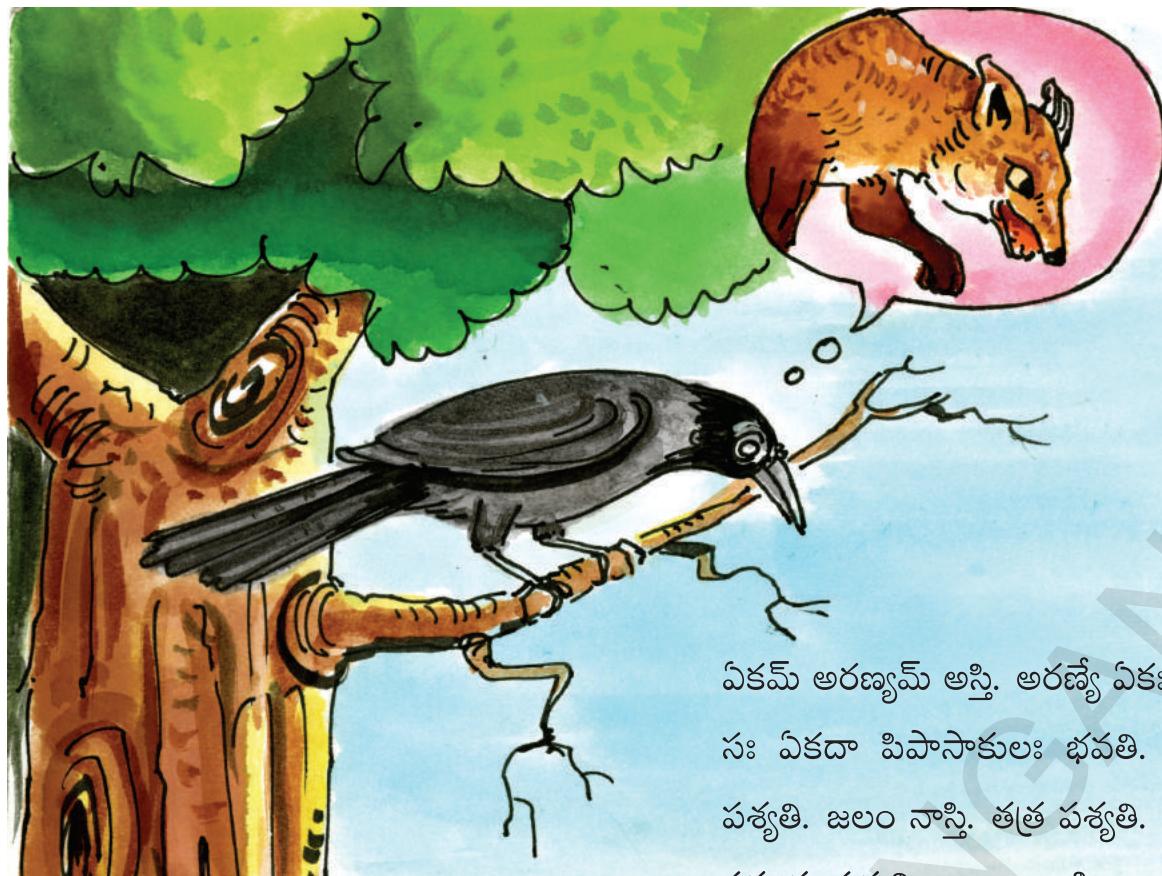

చిత్రం పశ్యంతు, చింతయంతు, వదంతు.

(బొమ్మను చూడండి, ఆలోచించండి, చెప్పండి.)

1. చిత్రే బాలకః కిం కరోతి?
2. చిత్రే బాలికా కిం కరోతి?
3. భవాన్ కదాపి ఏవం కృతవాన్ వా?

ఏకమ్ అరణ్యమ్ అస్తి. అరణ్యే ఏకః కాకః అస్తి.
సః ఏకదా పిపాసాకులః భవతి. కాకః అత్ర
పశ్యతి. జలం నాస్తి. తత్త పశ్యతి. జలం నాస్తి.
సర్వత పశ్యతి. జలం నాస్తి. కాకః ఏకస్మిన్
స్థలే ఘుటం పశ్యతి. కాకః ఘుటస్య సమీపం
గచ్ఛతి. ఘుటే కించిత్ జలమ్ అస్తి. కాకః
జలపానస్య ఉపాయం న జానాతి.

పారస్య చిత్రం పశ్యంతు. తత్ ఉద్దిశ్య మాతృభాషయా వదంతు.
(పారం యొక్క చిత్రాన్ని చూడండి. దాని గురించి మాతృభాషలో చెప్పండి.)

తత్ర ఏకః శృగాలః ఆగచ్ఛతి. శృగాలః బుభుక్కాకులః
అస్తి. సః ద్రాక్షాగుచ్ఛం పశ్యతి. శృగాలః ద్రాక్షాగుచ్ఛాయ కూర్దతి.
సః శృగాలః పునః పునః కూర్దతి. గుచ్ఛం న ప్రాపోతి.

కాకః శృగాలం పశ్యతి. శృగాలః చతురః అస్తి. కాకః
శృగాలం జలపానస్య విషయం వదతి. శృగాలః అపి కాకం
ద్రాక్షాగుచ్ఛస్య విషయం వదతి. శృగాలః కాకమ్ ఉపాయం వదతి.
కాకః ఏకైకం ద్రాక్షాగుచ్ఛమ్ ఆనయతి. ఘుటే స్థాపయతి. పునః
పునః ఆనయతి. ఘుటే స్థాపయతి. జలమ్ ఉపరి ఆగచ్ఛతి.
కాకః జలం పిబతి. శృగాలః ద్రాక్షాఫలాని భాదతి. ద్వ్యావపి
అనందేన గచ్ఛతః.

ఏతాని కుర్వంతు

అ. శృంగారంతు, విచింత్య వదంతు.

(వినండి, ఆలోచించి చెప్పండి.)

1. కాకసి శృంగారం : ఇవ భవాన్ భవతః సుహృదః పరస్పరం సహకారం కృతవంతః చేత్ తాం ఘుటనాం వదంతు.
2. వయం సామాన్యతః కేషాం కృతే సహకారం కర్తుం శక్నుమః?

ఆ. పరంతు, అవగచ్ఛంతు, వ్యక్తికుర్వంతు.

(చదవండి, అర్థం చేసుకోండి, వ్యక్తికరించండి.)

1. పారం పరంతు.
2. పారేన కిమ్ అవగచ్ఛంతి? స్వీయవాక్యః వదంతు.
3. అత్ర, తత్త్ర, అస్యత్ర, నాస్తి, పునః - ఏతాని పదాని యేము వాక్యేము సంతి తాని వాక్యాని ఉష్ణః పరంతు.
4. గచ్ఛతి, భవతి, భాదతి, పిబతి, పత్యతి - ఇతి క్రియాపదాని పారే రేఖాంకితాని కుర్వంతు, పరంతు.
5. అధః దత్తాని భావయుక్తాని వాక్యాని పారే అన్విష్య రేఖాంకితాని కుర్వంతు.
 1. కుండలో కొంచెం నీరు ఉంది.
 2. నక్క మళ్ళీ మళ్ళీ ఎగిరింది.
 3. నీరు పైకి వచ్చింది.

ఇ. లేఖనం, స్వీయరచనా

(రాయడం, స్వీయరచన)

1. పరంతు - లిఖింతు.

(చదవండి - రాయండి.)

1. కః పిపాసాకులః?
2. కః బుభుక్కాకులః?
3. కాకః కిమర్థమ్ అత్ర తత్త పత్యతి?
4. కః చతురః అస్తి?
5. కాకః జలం కథం పిబతి?

2. చింతయంతు - లిఖింతు.

(ఆలోచించండి - రాయండి.)

1. శృగాలః కిమర్గం చతురః?
2. భవాన్ మిత్రాణం కృతే కీదృశం సహకారం కరోతి?

ఈ. పదజాలాభివృద్ధిః, భాషాక్రీడాః

(పదజాలాభివృద్ధి, భాషాక్రీడలు.)

1. వ్యస్తక్రే దత్తానాం పదానాం చిత్రాణాం చ ఆధారేణ కోప్తకేషు జంతూనాం నామని లిఖింతు.

(తికమకగా ఉన్న పదాలు మరియు బొమ్మల ఆధారంగా గళ్ళల్లో జంతువుల పేర్లు రాయండి.)

న కః శు

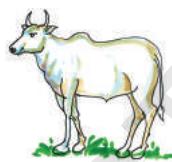
ను ద్వ

ర్జు లః మూ

శ శ శ

ష భ వృ :

హూ : ఓ సి

2. తుర్ బుర్ క్రీడా

నియమాః - 1. అధ్యాపకః యదా పక్షిణః నామ వదతి తదా ఛాత్రాః ‘తుర్’ ఇతి ఉక్కావ హస్తమ్ ఉపరి కుర్వంతి.

2. అధ్యాపకః యదా పశోః నామ వదతి తదా ఛాత్రాః ‘బుర్’ ఇతి ఉక్కావ హస్తమ్ అధః కుర్వంతి.

3. యః అస్యధా కరోతి సః బాహ్యః భవతి.

జంతవః - బిడాలః, మూడికః, శునకః, అశ్వః, వరాహః, గజః, సింహః, వ్యాఘ్రః.

పక్షిణః - శుకః, మయురః, హంసః, బకః, చటకః, కపోతః, గరుడః, కుక్కలు, ఉలూకః.

ఉ. వ్యక్తిగంచాంశాః

(వ్యక్తిగంచాంశాలు)

1. చిత్రాణి పశ్యంతు. ఉచ్ఛేః పరంతు. భేదం జానంతు.

(బొమ్మలను చూడండి. గట్టిగా చదవండి. భేదాన్ని గుర్తించండి)

1. ఏషః శృగాలః

2. సః కాకః

3. ఏషః ఛాత్రః

5. ఏషః విద్యాలయః

7. ఏషా ఛాత్రా

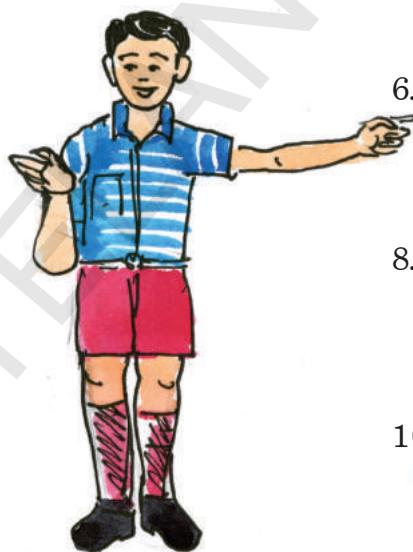
9. ఏషా లేఖనీ

11. ఏతత్ కండుకమ్

13. ఏతత్ గృహమ్

6. సః గ్రంథాలయః

8. సా బాలికా

10. సా అంకనీ

12. తత్ పుస్తకమ్

14. తత్ భవనమ్

బాలా! ఉపరి రేఖాంకితాని పదాని పశ్యంతు. ఏతాని సర్వనామాని.

(పిల్లలూ! పైన గీత గీసిన పదాలను చూడండి. వీటిని 'సర్వనామాలు' అంటారు.)

2. ఉదాహరణను సారం చిత్రాణామ్ ఆధారేణ ఉపర్యక్తాని సర్వనామాని రిక్తస్తానేషు లిఖింతు.

(ఉదాహరణనుగుణంగా బొమ్మల ఆధారంతో పైన చెప్పిన సర్వనామపదాలను ఖాళీలలో రాయండి.)

1. ఏప్పి బాలకః

3. గజః

5. బాలికా

7. మహిలా

9. ఘటీ

11. వుస్తకమ్

13. కందుకమ్

2. సః ఛాత్రః

4. వృక్షః

6. ఛాత్రా

8. పారశాలా

10. జలకూపీ

12. ఫలమ్

14. పుష్పమ్

3. అధః దత్తేః పదైః రిక్షస్థానాని పూరయంతు.
(కింద ఇబ్బిన పదాలతో ఖాళీలను పూరించండి.)

జలం, శృగాలం, ఉపాయం, ద్రాక్షాగుచ్ఛం.

1. శృగాలః ఖాదతి.
2. కాకః వృచ్ఛతి.
3. శృగాలః వదతి.
4. కాకః పిబతి.

డః. సర్జనాత్మకవ్యక్తికరణమ్.

(సృజనాత్మకవ్యక్తికరణం)

1. చిత్రం దృష్ట్యు కథాం మాతృభాషయా లిఖింతు.

(చిత్రాన్ని చూసి కథను మాతృభాషలో రాయించి.)

ఎ. పరియోజనాకార్యమ్.

(ప్రాజెక్టు పని)

1. జంతూనాం చిత్రాణి సంకలయంతు. తేషాం స్వభావం లిఖింతు, భిత్తిపత్రే ప్రదర్శయంతు.

(జంతువుల చిత్రాలను సేకరించండి. వాటి స్వభావం గురించి రాయండి. గోదవత్రికలో ప్రదర్శించండి.)

2. జంతూనాం, పక్షిణాం చ విషయే జ్ఞాత్వా పట్టికాయాం లిఖింతు, ప్రదర్శయంతు.

(జంతువులు మరియు పక్షుల సమాచారాన్ని సేకరించి పట్టికలో రాయండి, ప్రదర్శించండి.)

క్ర.సం	జంతుః/పక్షీ	పర్మాలు	ఆహారః	నివాసః	ధ్వనిః

ఏ. ప్రశంసా

- సురేశః - గణేశ! గతదినే ఆహం పారశాలాం న ఆగతవాన్ ఖలు! ఏకవారం గృహపారం దర్శయతు భవాన్. దృష్టాం లిఖామి.
- గణేశః - స్నీకరోతు భవాన్.
- సురేశః - ధన్యవాదః. భవతః లేఖనం బహు సుందరం భవతి.
- (సుందరతయా లిఖింతం భవతః మిత్రం కథం ప్రశంసతి.)

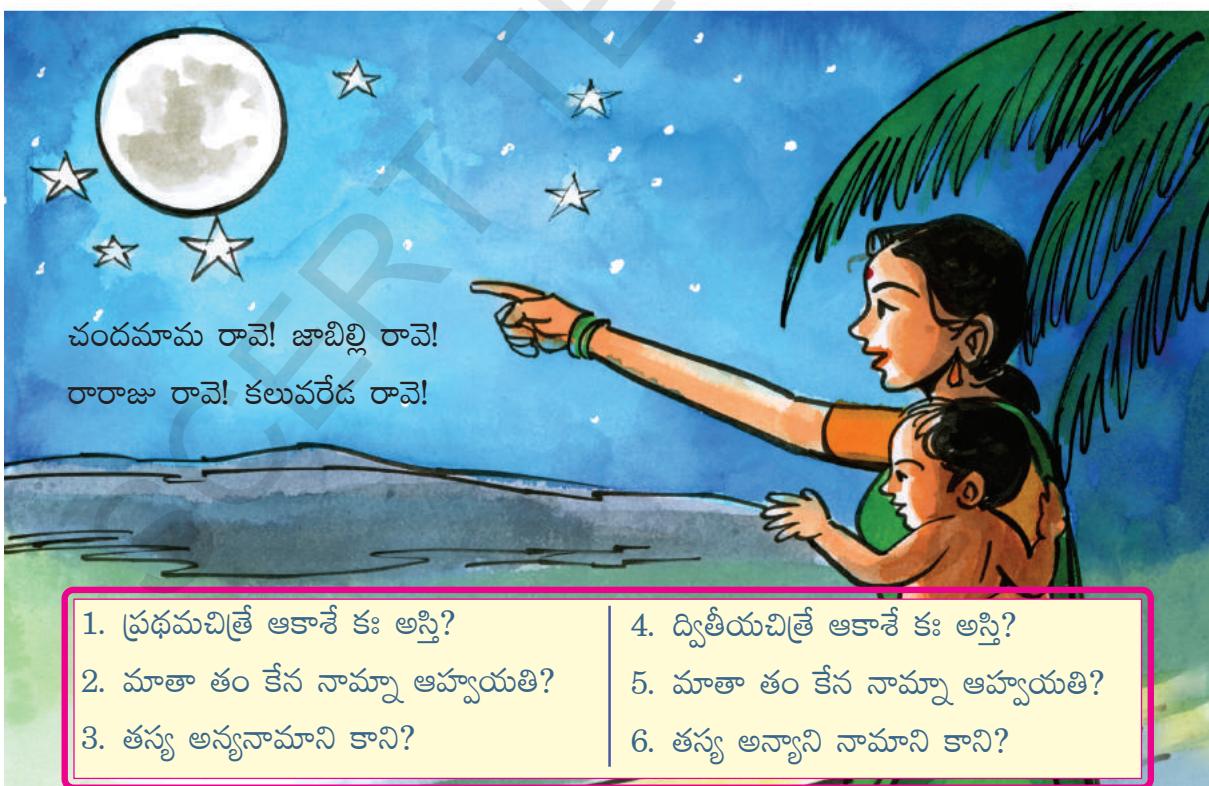
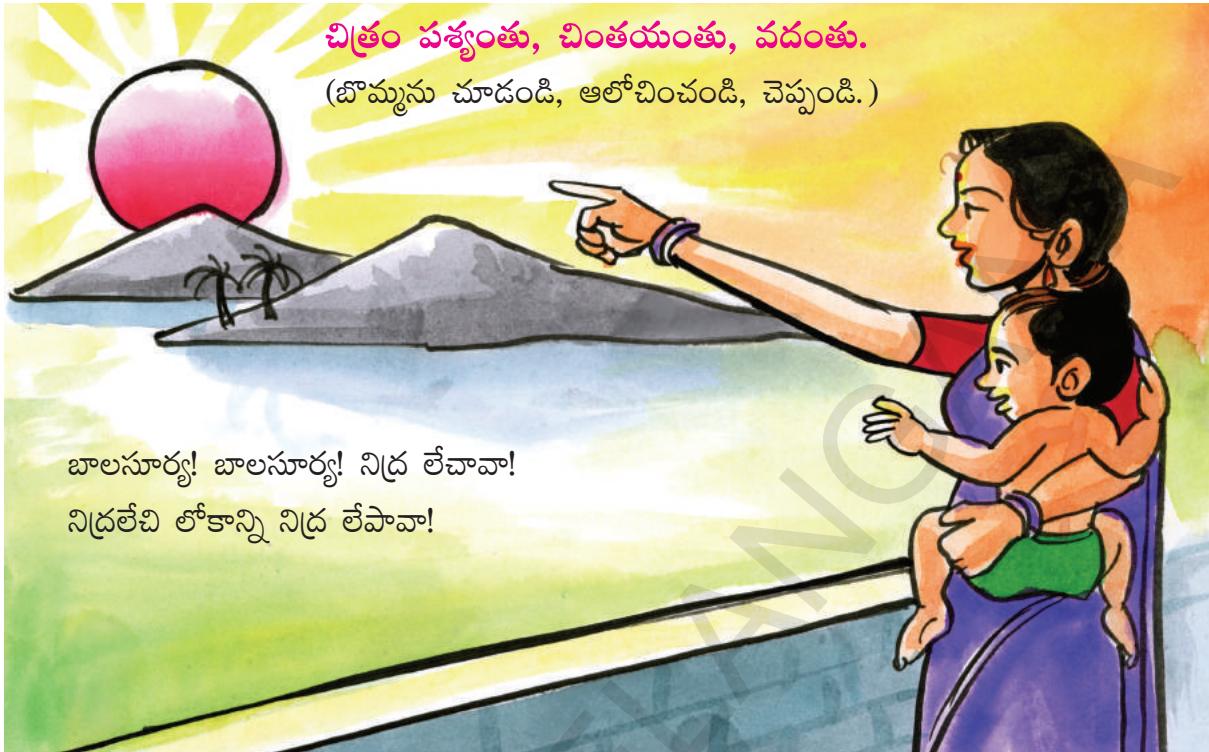
స్నీయమూల్యాంకనమ్

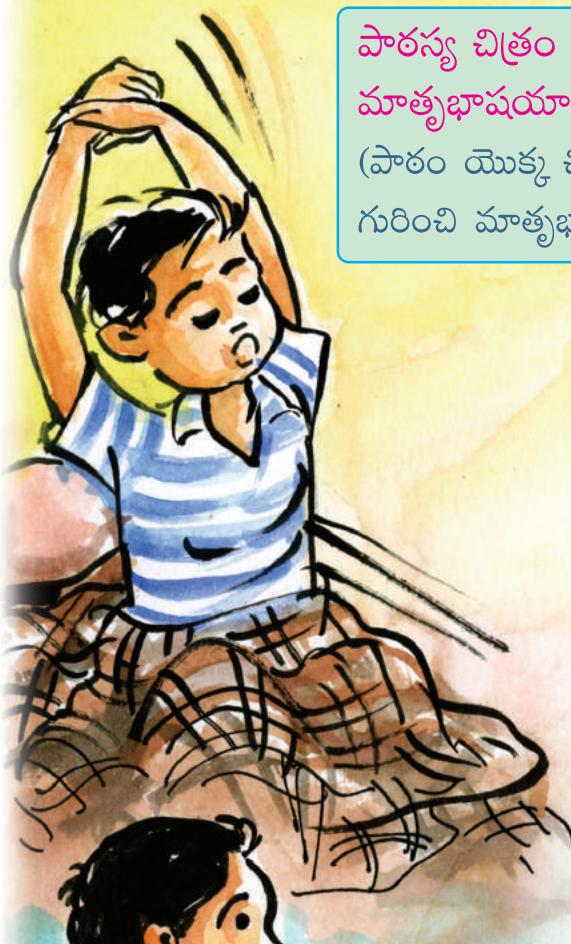
ఆమ్ న కించిత్

1. ఆహం పారమ్ అవగచ్ఛామి.
2. పదానామ్ అర్థం జానామి.
3. పదకోశమ్ ఉపయోక్తుం శక్నేమి.
4. పారస్య నీతిం వక్తుం శక్నేమి.

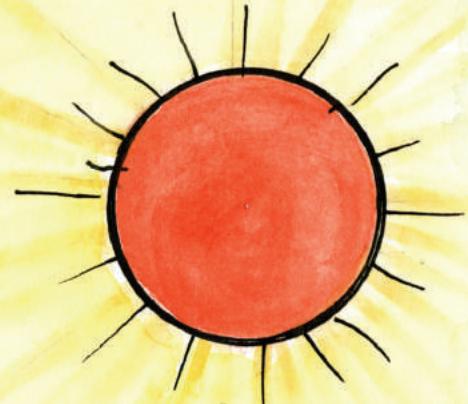

పంచమపాఠః
5. సూర్యః చంద్రః చ

పారస్య చిత్రం పశ్యంతు. తత్ ఉద్ధిశ్య
మాతృభాషయా వదంతు.
(పారం యొక్క చిత్రాన్ని చూడండి. దాని
గురించి మాతృభాషలో చెప్పండి.)

సూర్యనామాని

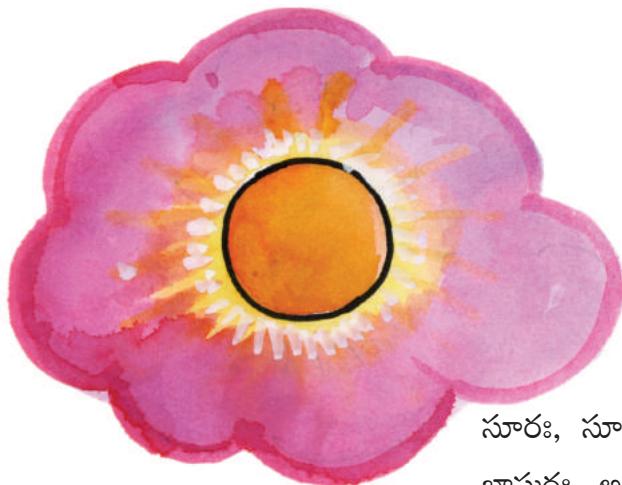
1. సూరసూర్యార్యమాదిత్యద్వాదశాత్మదివాకరాః ।
భాస్కరాహసస్కరబ్రిధ్నిప్రభాకరవిభాకరాః ॥
2. భాస్వద్వివస్వత్తుప్తాశ్వహరిదశోష్టారశ్యయః ।
వికర్తనార్కమార్కాండమిహిరారుణపూషణః ॥
3. ద్వ్యమణిస్తరణిర్మిత్రశ్చిత్రభానుర్మిలోచనః ।
విభావసుర్ధ్రహపతిస్త్వాంపతిరహర్పతిః ॥
4. భానుర్ధ్వంసస్పహాస్రాంశుస్తపనః సవితా రవిః ।
కర్కనాక్షీ జగచ్ఛక్షరంశుమాలీ త్రయాతనుః ॥
5. ప్రద్యోతనో దినమణిః ఖద్యోతో లోకబాంధవః ।
సురోత్తమో దామనిధిః పద్మినేవల్లభో హరిః ॥

చంద్రనామాని

1. హిమాంశుశృంద్రమాశృంద్ర ఇందుః కుముదబాంధవః ।
విధుస్నుధాంశుశృభ్రాంశురోషధీశో నిశాపత్మిః ॥
2. అబ్జో జైవాతృకస్సోమో గౌర్యుగాంకః కలానిధిః ।
ద్విజరాజశృశధరో నక్షత్రేశః క్షపాకరః ॥

సూర్యనామాని

సూరః, సూర్యః, అర్యమా, ఆదిత్యః, ద్వాదశాత్మా, దివాకరః,
భాస్కరః, అహస్వరః, బ్రాహ్మణః, ప్రభాకరః, విభాకరః, భాస్యాన్,
వివస్యాన్, సప్తాశ్వః, హరిదశ్వః, ఉష్ణరశ్మిః, వికర్తనః, అర్డః,
మార్తాండః, మిహిరః, అరుణః, పూషా, ద్యుమణిః, తరణిః, మిత్రః,
చిత్రభానుః, విరోచనః, విభావనుః, గ్రహపతిః, త్విషాంపతిః,
అహర్పతిః, భానుః, హంసః, సహస్రాంశుః, తపనః, సవితా,
రవిః, కర్మసాక్షీ, జగచ్ఛక్షుః, అంశుమాలీ, త్రయాతనుః,
ప్రదోతనః, దినమణిః, ఖదోతః, లోకబాంధవః, సురోత్తమః,
దామనిధిః, పద్మినీవల్లభః, హరిః.

చంద్రనామాని

హిమాంశుః, చంద్రమాః, చంద్రః, ఇందుః,
కుముదబాంధవః, విధుః, సుధాంశుః, శుభ్రాంశుః, ఓషధిశః,
నిశాపతిః, అబ్బిః, జైవాతృకః, సోమః, గౌః, మృగాంకః,
కలానిధిః, ద్విజరాజః, శశధరః, నక్షత్రేశః, క్షపాకరః.

ఏతాని కుర్వంతు

అ. శృంగారంతు, విచింత్య వదంతు.

(వినండి, ఆలోచించి చెప్పండి.)

1. పాత్మాంశుయ చిత్రే భవంతః కిం కిం పశ్యంతి?
2. సూర్యస్య నామాని మాతృభాషయా వదంతు?
3. సూర్యస్య చంద్రస్య చ మధ్యే కః భేదః?

ఆ. పరంతు, అవగచ్ఛంతు, వ్యక్తికుర్వంతు.

(వదవండి, అర్థం చేసుకోండి, వ్యక్తికరించండి.)

1. పారే 'క' ఇతి అక్షరం కుత్ర కుత్ర అస్తి పశ్యంతు. తాని పదాని పరంతు.
(పారంలో 'క' అనే అక్షరం ఎక్కడెక్కడ ఉందో చూడండి. ఆ పదాలు చదవండి.)
2. పారస్థాని సరలాని పదాని చిత్వా రేఖయా అంకయంతు.
(పారంలోని సరళపదాలను వెతికి కింద గీత గీయండి.)

ఉదా - రవిః, మాంసః

3. అథః దత్తాని పదాని పరంతు. పారే వర్ణలేన (O) అంకయంతు.
(కింద ఇచ్చిన పదాలను చదవండి. పారంలో ఆ పదాల చుట్టూ గుండ్రంగా (O) గీయండి.)

ద్వయమణిః	ప్రభాకరః	జగచ్ఛక్షుః	సక్షతేశః
కర్మసాక్షి	మార్తాండః	భాస్కరః	ఆదిత్యః
పద్మినీవల్లభః	మృగాంకః	చంద్రమాః	ఓపుధీశః

4. శ్లోకాన్ స్ఫుర్తతయా పరంతు.

ఇ. లేఖనం, స్వయరచనా

(రాయదం, స్వంత రచన)

1. పరంతు - లిఖింతు.

(చదవండి - రాయండి.)

- అ. పారే కస్య కస్య నామాని సంతి?
- ఆ. సూర్యస్య నామాని లిఖింతు.

2. చింతయంతు - లిఖింతు.

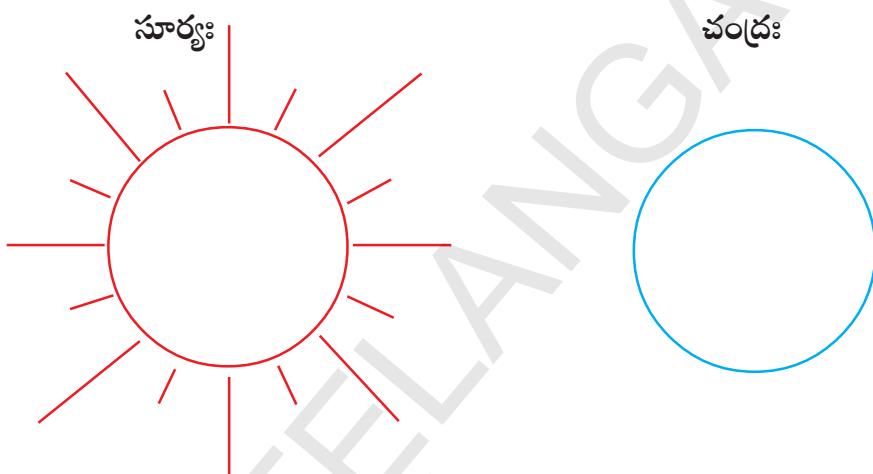
(ఆలోచించండి - రాయండి.)

అ. అధః నామాని దత్తాని సంతి. సూర్యస్య నామాని సూర్యస్య చిత్రే, చంద్రస్య నామాని చంద్రస్య చిత్రే లిఖింతు.

(కింద పేర్లు ఇవ్వబడ్డాయి. సూర్యుని పేర్లు సూర్యుని బొమ్మలో, చంద్రుని పేర్లు చంద్రుని బొమ్మలో రాయండి.)

దివాకరః, ఇందుః, విభాకరః, సుధాంశుః,

మార్తాండః, చిత్రభానుః, సోమః, క్షపాకరః.

3. అధః పదాని దత్తాని సంతి. తేషామ్ అన్యానామాని లిఖింతు.

(కింద పదాలు ఇవ్వబడ్డాయి. వాటి ఇతరపేర్లను రాయండి.)

అ. దేవాలయః -

అ. పారశాలా -

ఇ. ఉపాధ్యాయః -

ఈ. పదజాలాభివృద్ధిః, భాషాక్రీడాః

(పదజాలాభివృద్ధి, భాషాక్రీడలు.)

1. ఛాత్రాః వృత్తాకారేణ ఉపవిశేయుః. తేము ఏకః సూర్యస్య నామ వదేత్. తస్య సమీపే ఉపవిష్టః అన్యః ఛాత్రః చంద్రస్య నామ వదేత్. ఏమం ఛాత్రాః క్రమశః సూర్యచంద్రయోః సర్వాణి నామాని వదేయుః .

(విద్యార్థులు వలయాకారంలో కూర్చోవాలి. వారిలో ఒకడు సూర్యుని పేరు, అతని ప్రక్కన కూర్చున్న విద్యార్థి చంద్రుని పేరు చెప్పాలి. ఇలా క్రమంగా విద్యార్థులందరూ సూర్యచంద్రుల పేర్లన్నీ చెప్పాలి.)

2. ప్రకాశకానాం వస్తునాం నామాని జానంతు.

(వెలుగునిచే వస్తువుల పేర్లను తెలుసుకోండి.)

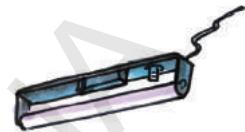
అ. దీపః ప్రకాశం దదాతి.

దీపః

ఆ. ప్రకాశం దదాతి.

దండదీపః

ఇ. ప్రకాశం దదాతి.

కరదీపః

ఉ. వ్యాకరణంశాః

(వ్యాకరణంశాలు)

1. అథః దత్తాని వాక్యాని పశ్యంతు. సూర్యః ఇతి స్థానే సూర్యస్య అన్యాని నామాని రిక్తస్థానేషు లిఖితావ్ వాక్యాని పరంతు. ఏవమేవ చంద్రస్య నామాని లిఖితావ్ పరంతు.

(కింది వాక్యాలను చూడండి. సూర్యః అనే చోట సూర్యాని ఇతర పేర్లను భాళీస్థానాల్లో రాసి వాక్యాలను చదవండి. అలాగే చంద్రుని పేర్లను రాసి వాక్యాలను చదవండి.)

ఉదా - 1. సూర్యః ప్రాతఃకాలే ఉదేతి.

..... ప్రాతఃకాలే ఉదేతి.

..... ప్రాతఃకాలే ఉదేతి.

ఉదా - 2. చంద్రః రాత్రిసమయే ఉదేతి.

..... రాత్రిసమయే ఉదేతి.

..... రాత్రిసమయే ఉదేతి.

సూర్యస్య సూర్యః, ఆదిత్యః ఇత్యాది నామాని సంతి. ఏవమేవ చంద్రస్య ఇందుః, విధుః ఇత్యాది నామాని సంతి. ఏవం సమానార్థకాని భిన్నపదాని “పర్యాయపదాని” భవంతి.

(బాలలూ! సూర్యానికి సూర్యః, ఆదిత్యః లాంటి పేర్లన్నాయి. అలాగే చంద్రునికి ఇందుః, విధుః మొదలగు పేర్లన్నాయి. ఈ విధంగా సమానమైన అర్థముండి భిన్నంగా ఉండే పదాలను ‘పర్యాయపదాలు’ అంటారు.)

-
2. ఏతాని వాక్యాని పరంతు. రేఖాంకితేషు పదేషు సమానతామ్ అవగచ్ఛంతు. ఏషా
ద్వీతీయా విభక్తిః

(ఈ వాక్యాలను చదవండి. కింద గీత గీసిన పదాలలో ఉన్న సమానతను అర్థం చేసుకోండి . దీన్ని ద్వీతీయా విభక్తి అంటారు.)

1. అహం సూర్యం నమామి. (నేను సూర్యాని నమస్కరిస్తున్నాను.)

2. అహం చంద్రం పశ్యామి. (నేను చంద్రుడిని చూస్తున్నాను.)

3. సః దివాకరం పశ్యతి.

4. సా చంద్రం నమతి.

5. ఏషః భాస్కరం పశ్యతి.

6. ఏషా ప్రభాకరం నమతి.

7. రవిః సీతాం పశ్యతి.

8. రమేశః పద్మాం జానాతి.

9. మోహనః లేఖనీం స్వీకరోతి.

10. ప్రసాదః అంకనీం యచ్ఛతి.

3. ఆవరణే సీతానాం శబ్దానామ్ ఉచితరూపాణి రిక్తస్థానేషు లిఖంతు.
(బ్రాకెట్లో ఉన్న పదాలను తగు విధంగా మార్చి ఖాళీల్లో రాయండి.)

1. రమేశః (దేవః) నమతి.

2. సీతా (గ్రంథః) పరతి.

3. రామః (విద్యాలయః) గచ్ఛతి.

4. చిన్మయః (అనుజా) పశ్యతి.

5. బాలకః (బాలికా) జానాతి.

6. గణేశః (లేఖనీ) యచ్ఛతి.
7. శశాంకః (పుష్టి) పృచ్ఛతి.
8. ప్రభాకరః (జలం) పిబతి.
4. ఉపరి దత్తానాం వాక్యానామ్ ఆధారేణ ప్రశ్నానామ్ ఉచితసమాధానాని లిఖింతు.
(పై వాక్యాలను ఆధారంగా చేసుకొని ఈ కింది ప్రశ్నలకు తగినసమాధానాలు రాయండి.)
1. రమేశః కం నమతి?
2. సీతా కం పరతి?
3. చిన్నయః కాం పశ్యతి?
4. గణేశః కాం యచ్ఛతి?
5. శశాంకః కిం పశ్యతి?
6. ప్రభాకరః కిం పిబతి?
5. అథః దత్తానాం వాక్యానాం ప్రశ్నాన్ పృచ్ఛంతు.
కింద ఇచ్చిన వాక్యాలకు ప్రశ్నలను అడగండి.)
- వాక్యాని ప్రశ్నాః
1. రామచంద్రః గ్రంథం పశ్యతి.
2. గౌరీ రేభాం లిఖతి.
3. లతా లేఖనీం యచ్ఛతి.
4. బాలకః క్షీరం పిబతి.
5. బాలికా పుస్తకం పరతి.

- 6. ఏతక్ గీతం గాయంతు. అత్ ద్వైతీయావిభక్తే: పదాని పరిశీలయంతు.**
 (ఈ గీతాన్ని పాడండి. దీనిలోని ద్వైతీయావిభక్తి పదాలను పరిశీలించండి.)

అహం నమామి మాతరమ్
 గురుం నమామి సాదరమ్
 హితం కరోమి సర్వదా
 శుభం కరోమి సర్వదా
 ప్రశ్నం జపామి సాదరమ్
 అహం నమామి మాతరమ్.

డః. సర్జనాత్మకవ్యక్తికరణమ్.

(సృజనాత్మకవ్యక్తికరణం)

- 1. సూర్యచంద్రనామాని ఉపయుజ్య మాతృభాషయా గీతం లిఖింతు.**
 అభినయపూర్వకం గాయంతు.
 (సూర్యచంద్రుల పేర్లతో, మాతృభాషలో (చందమామ రావె లాగా) గేయం రాయండి. అభినయం చేస్తూ పాడండి.)

ఎ. పరియోజనాకార్యమ్.

(ప్రాజెక్టు పని)

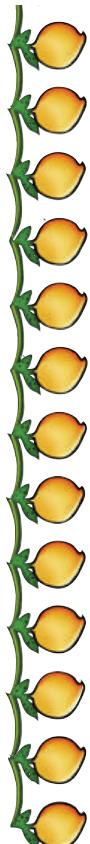
- 1. సూర్యస్వ చంద్రస్వ చ చిత్రాణి చిత్రయింతు.**
 (సూర్యచంద్రుల బొమ్మలను గేయండి.)

ఎ. ప్రశంస

- అతులః - శంకర! అహం చంద్రస్య సర్వాణి పర్యాయపదాని జానామి.
- శంకరః - ఉత్తమమ్. అహం సూర్యస్య పర్యాయపదాని సర్వాణి ఏకశ్యాసేన వదామి.
- అతులః - బహు ఉత్తమమ్.

(ఏవమ్ వదంతం నిషుణం బాలకం భవాన్ కథం అభినందితి.)

స్వియమూల్యంకనమ్

ఆమ్ న కించిత్

- పారం స్పష్టోచ్చారణేన పరితుం శక్నేమి.
- పర్యాయపదం నామ కిమితి జానామి.
- సూర్యస్య పర్యాయపదాని వక్తుం శక్నేమి.
- చంద్రస్య పర్యాయపదాని లేఖితుం శక్నేమి.

ద్వారీయభాగః

పరంతు - నందంతు

బకః కర్మటకః చ

ఏకస్నేన వనే కశ్యన వటవృక్షః ఆసీత్. తస్మిన్ వృక్షే బహవః బకః వసంతి స్న. వృక్షస్య కోటరే బకః కృష్ణసర్వః అపి వసతి స్న.

ఏకదా కృష్ణసర్వః ఏకస్య బకస్య అండాని ఖాదితవాన్. తదా సః బకః అత్యంతం దుఃఖితః అభవత్. సః ఏకస్య సరోవరస్య తీరమ్ ఆగత్య అశ్రూణి ముంచన్ స్థితవాన్. తత్త్రైవ కర్మటకస్య నివాసస్థానమ్ అస్తి. తదా కర్మటకః తం పృష్ఠపాన్ - ‘భోః, కిమర్థం త్వం రోదనం కరోషి’ ఇతి.

తదా బకః ఉక్తవాన్ - ‘కృష్ణసర్వః మమ అండాని ఖాదితవాన్. అతః అహం రోదనం కరోమి. తస్య దుష్టసర్వస్య మారణార్థం భవాన్ ఏకమ్ ఉపాయం వదతు’ ఇతి.

తదా కర్మటకః చింతితవాన్ - ‘వస్తుతః బకః అస్యాకం జన్మాలేరి. తథాపి సః మమ గృహమ్ ఆగత్య మమ సాహయ్యం ప్రార్థితవాన్. అతః శత్రోః అపి తస్య సాహయ్యకరణం మమ ధర్మః. అహం కృష్ణసర్వం మారయితుమ్ ఏకమ్ ఉపాయం వదామి, ఇతి.

అనంతరం సః ఉక్తవాన్ - ‘భోః, భవాన్ ఏతస్య నకులస్య బిలద్వారతః కృష్ణసర్వస్య కోటరపర్యంతం మత్స్యభండాన్ నిక్షిపతు. నకులః తేన ఏవ మార్గణ ఆగత్య కృష్ణసర్వం మారయిష్యతి’ ఇతి.

బకః తథా కృతవాన్. నకులః మత్స్యభండాన్ భుక్త్య అగ్రే ఆగత్య కృష్ణసర్వస్య కోటరం దృష్టవాన్, కృష్ణసర్వం మారితవాన్ చ. తేన బకానాం మహాన్ సంతోషః అభవత్.

శరణాగతస్య శత్రోః అపి సాహయ్యం కరణీయమ్.